

Voor de jaren 1984 en 1985 is er een nieuwe subsidiemogelijkheid voor de aanleg en het beheer van populierenbos en wegbeplantingen. Doel daarvan is de bevordering van de werkgelegenheid en het stimuleren van de houtproductie. Vooral voor de aanleg van populierenbos en het beheer van boscomplexen kleiner dan 5 ha biedt deze regeling aanvullende en nieuwe subsidiemogelijkheden.

Extra subsidiemogelijkheden voor de populierenteelt

C. Boom
Staatsbosbeheer, Utrecht

Naast de bestaande bosbouw-subsidieregelingen die voor de populierenteler van belang zijn (zie pag. 105 van 'Populier', dec. 1983) is er sinds 1 januari 1984 een nieuwe subsidieregeling.

De regeling heet **'Beschikking bijdragen werkgelegenheid in de bosbouw 1984-1985.'** Met deze regeling, die mede de bevordering van de werkgelegenheid beoogt, is het mogelijk om 90% subsidie te krijgen op de werkelijke kosten van uitvoering van bepaalde werkzaamheden. Daarvoor is het dan wel nodig dat een werkpakket met een minimale omvang van f 100.000,— (excl. BTW en toezicht) wordt samengesteld en middels openbare aanbesteding tot uitvoering komt. Bij de uitvoering van het werk moet tenminste 70% van de ingezette arbeidskracht bestaan uit langdurig werklozen. Bij het samenstellen van een werkpakket kan het nodig blijken om samen te werken met andere boscijgenaren of om hulp in te schakelen van een rentmeester of kulturemaatschappij teneinde een projekt van voldoende omvang te kunnen samenstellen.

Samenwerking boscijgenaren vaak noodzakelijk

Welke terreinen komen in aanmerking en welk werk?

1. Terreinen waarvoor op grond van de Beschikking bosbijdragen een jaarlijkse vaste bijdrage wordt ontvangen.
De werkzaamheden snoei en omvorming kunnen als werkgelegenheidsproject ingebracht worden. Andere werkzaamheden dienen via de bestaande subsidieregeling te worden aangevraagd.
 2. Terreinen van beseigenaren die minder dan 5 ha bos bezitten en waarvoor op grond van de Beschikking bosbijdragen geen jaarlijkse vaste bijdrage wordt ontvangen.
Naast de werkzaamheden snoei en omvormingen kunnen ook ingebracht worden: vrijstellen, opstandsverzorging zonder rendabele oogst, prunusbestrijding, onderhoud van wegen en waterlopen en andere naar het oordeel van de algemeen directeur van het Staatsbosbeheer in aanmerking komende werkzaamheden die behoren tot bosverzorging.
 3. Terreinen die niet eerder bebost waren en liggen buiten de bebouwde kom als bedoeld in de Boswet.
Bebossing van deze terreinen komt in aanmerking als werkgelegenheidsproject. Dat geldt ook wanneer voor deze bebossing een vrijstelling is verkregen van de herplantplicht als bedoeld in de Beschikking vrijstelling meldings- en herplantplicht.
- De *werkzaamheden* die voor subsidie in aanmerking komen zijn:
- snoei van populier in bosverband;
 - snoei van populier in weg- en grensbeplantingen;
 - omvorming;
 - bosverzorging van boscomplexen kleiner dan 5 ha;
 - bosaanleg.

Beschrijving van de werkzaamheden:

Snoei van populier in bosverband

- Aantal te snoeien bomen.
Populieren in dicht geplante opstanden (3×3 m, 4×4 m) waarvan al het hout te zijner tijd aan de vezelhoutverwerkende industrie (papier, spaan- en vezelplaat) zal worden geleverd, behoeft men uit het oogpunt van houtkwaliteit niet te

snoeien. Mocht het onderste stamgedeelte echter voor licht zaaghout geschikt zijn dan kunnen de bomen wel tot 2 à 3 m hoogte worden opgesnoeid, hetgeen in één keer moet gebeuren. Indien men echter van plan is na een dunning de resterende bomen te laten doorgroeien, kan men ermee volstaan alleen de overblijvende bomen periodiek en de te dunnen bomen niet of slechts éénmaal te snoeien. Dat betekent in de praktijk dus dat bijvoorbeeld van een opstand in 4×4 verband (625 bomen per ha) slechts ruim 300 bomen gesnoeid behoeven te worden.

Immers 50% van het aanvangsstamtal wordt bij de eerste dunning al verwijderd en het vrijkomende hout zal in zijn geheel naar de papierindustrie gaan. Van een in 5×5 verband geplante opstand komt bij de dunning wel hout vrij van kisthoutafmeting. Eerste en tweede snoei van alle 400 bomen kan hier dus een zinvolle zaak zijn.

Kortom: snoei tot 4 m is subsidiabel voor max. 400 bomen (5×5 en ruimer), snoei tot 6 m is subsidiabel voor max. 300 bomen (4×8 en ruimer).

— Snoeimoment en hoogte.

Niet eerder dan bij een diameter op borsthoogte van 6-8 cm. Max. hoogte: 6 m in étappes te bereiken.

Snoei van weg-, grens en laanbeplantingen

Bij veel weg-, perceels- en laanbeplantingen kan snoei bevorderen dat bij velling hout met hogere kwaliteit aan de markt komt. Bij het snoeien van deze beplantingen dient in aanmerking te worden genomen dat uitsluitend snoei uit houtteeltkundig oogpunt wordt gesubsidieerd. Snoei uit esthetische of verkeerstechnische overweging komt niet voor een bijdrage in aanmerking.

— Aantal te snoeien bomen.

De onderlinge afstand van de te snoeien bomen moet minimaal 4 m zijn om voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor de gesnoeidde bomen te garanderen.

— Snoeimoment en hoogte.

Niet later dan bij een diameter op borsthoogte van 20 cm. Max. hoogte: 6 m.

Omvorming

De regering heeft onder andere het voornemen om de houtproductie in het Nederlandse bos te vergroten en daarmee de rentabiliteit van het bosbedrijf te verbeteren. Dat is dan ook een van de redenen om bij de werkgelegenheidsprojecten omvorming als specifieke categorie van werk op te nemen.

Omvorming van opstanden kan op twee manieren plaatsvinden:

A: Onder- en tussenplanten van een bestaande opstand;

B: Ruimen van een bestaande opstand en vervangen door een nieuwe.

ad A:

Voor de populierenteler die op een andere houtsoort wil overstappen kan dit van belang zijn voor opstanden die bestaan uit populier in ruim plantverband, waar zonder kaalkap de overgang naar een nieuwe generatie bos, bestaande uit andere boomsoorten, kan worden gerealiseerd. Het plantverband moet dan wel 8×8 m of ruimer zijn, wil de onderplanting kans van slagen hebben.

ad B:

Enkele algemene kenmerken van opstanden die voor de bedoelde omvorming in aanmerking komen zijn: de zeer lage houtvoorraad, slechte stamvorm en vitaliteit en de geringe volkomenheid.

Op bovengenoemde omschrijving sluit ook de omvorming aan van soms verwaarloosde grienden tot opgaand bos. De manier van omvorming zal van geval tot geval verschillen. In het ene geval zal het afzetten van de griend en het doorplanten voldoende zijn, in andere gevallen kunnen ingrijpendere maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld bij omvorming naar es).

Mogelijk ten overvloede: de beseigenaar zal in alle gevallen waarbij duidelijk sprake is van ruiming — het teniet gaan van bos — melding moeten doen van de voorgenomen velling zoals vereist in de Boswet.

Tot de kosten die, afhankelijk van de situatie, voor de subsidie in aanmerking komen, kunnen behoren de kosten van: het opruimen en plantklaar maken (opslag verwijderen, grondbewerking, takhout verkleinen) de plantsoenkosten, eventueel bemesting voor populier, het plantwerk en eventueel maatregelen ter voorkoming van konijnenschade.

Om voor een bijdrage in de onder A. en B. genoemde gevallen in aanmerking te komen dient de subsidie-aanvraag betrekking te hebben op minimaal een halve hectare. Deze oppervlakte behoeft niet aaneengesloten te zijn.

Bij de beoordeling van wat bosbouwkundig verantwoord is (boomsoort, aantal bomen per hectare, konijnenraster) zal het Staatsbosbeheer dezelfde maatstaven hanteren als bij de gewone herbebossing.

Bovendien zal meegewogen worden of er geen onaanvaardbare schade aan natuur en landschap wordt toegebracht door de voorgenomen omvorming. In de meeste gevallen zal dat al wel uit het beheersplan blijken.

Bosverzorging van boscomplexen kleiner dan 5 ha

Voor eigenaren van minder dan 5 ha bos die niet onder de Bosbijdrageregeling valt is het bovendien mogelijk de volgende werkzaamheden voor een bijdrage in aanmerking te laten komen: *vrijstellen, opstandsverzorging zonder rendabele oogst, prunusbestrijding, onderhoud van wegen en waterlopen en andere werkzaamheden* die naar het oordeel van de directeur van Staatsbosbeheer tot de bosverzorging behoren.

Bosaanleg

Naast bovengenoemde bosverzorgingsmaatregelen komt ook *bebossing* in aanmerking voor deze bijdrageregeling. Dit past in het beleidsvoornemen van de regering om de houtproductie in Nederland te verhogen.

Dit wordt o.a. bereikt door uitbreiding van het bosareaal. Bij de besteding van de werkgelegenheidsgelden is daarom een hoge prioriteit toegekend aan bebossing.

Dat wordt ook gerechtvaardigd door de resultaten van de inventarisatie van de Stichting Boswerk. Daaruit bleek dat vooral veel gemeenten, maar ook partikulieren plannen hebben om bos aan te leggen.

Afhankelijk van de situatie kunnen voor subsidie in aanmerking komen: de kosten van terreinvoorbereiding (grondbewerking), uitzetten van plantvakken, plantsoenaankoop, eventueel boompalen, het plantwerk en eventueel maatregelen ter voorkoming van konijnschade. Niet in aanmerking komen inboeten en onderhoud na de aanleg.

Bij de beoordeling van wat bosbouwkundig verantwoord is (o.a. boomsoort(en), aantallen per hectare) zullen dezelfde maatstaven gehanteerd worden als bij bosaanleg in het algemeen gebeurt.

Om voor een bijdrage in aanmerking te komen, zal minimaal *een halve* hectare bebost moeten worden.

Ook weg- en perceelsgrensbeplantingen komen in aanmerking, mits de *lengte groter is dan 600 m* (bij éénrijige beplanting).

Voor alle duidelijkheid: ook bebossingen waarvoor een vrijstelling is verkregen als bedoeld in de Beschikking vrijstelling meldings- en herplantplicht komen voor een bijdrage in aanmerking.

Nadere informatie

Uitgebreidere informatie, ook met betrekking tot de procedure van werkgelegenheidsprojecten kunt u vinden in het decembernummer van 'Bosbouwvoorlichting'. U kunt dat gratis aanvragen bij Staatsbosbeheer, afd. In- en Externe betrekkingen te Utrecht (tel. 030-859111).

Voor aanvraagformulieren kunt u terecht op de provinciale kantoren van het Staatsbosbeheer waarvan u hieronder de namen en adressen vindt.

Adressen van de Hoofdingenieur-Directeur voor Landinrichting, Grond- en Bosbeheer in de provincie:

Groningen	Engelsekamp 6, 9722 AX Groningen	tel. 050 — 239111
Friesland	Tesselschadestraat 7, 8913 HA Leeuwarden	tel. 058 — 443313
Drenthe	Mandenmaat 3, 9405 TG Assen	tel. 05920 — 27911
Overijssel	Assendorperdijk 2, 8012 EH Zwolle	tel. 05200 — 10533
Gelderland	Gildemeestersplein 1, 6826 LL Arnhem	tel. 085 — 629111
Utrecht	Museumlaan 2, 3581 HK Utrecht	tel. 030 — 520834
Noord-Holland	Klein Heiligland 84, 2011 EJ Haarlem	tel. 023 — 319021
Zuid-Holland	Van Speykstraat 13, 2518 EV Den Haag	tel. 070 — 924481
Zeeland	Westsingel 58, 4461 DM Goes	tel. 01100 — 16440
Noord-Brabant	Prof. Cobbenhagenlaan 225, 5037 DB Tilburg	tel. 013 — 678755
Limburg	Lindanusstraat 12, 6041 EC Roermond	tel. 04750 — 34251
Flevopolders	Postbus 1021, 8200 BA Lelystad	tel. 03200 — 30574

Beschikking bosbijdragen 1983

In de Staatscourant van 15 december 1983 heeft de minister van Landbouw en Visserij een nieuwe beschikking Bosbijdragen 1983 gepubliceerd. De oude beschikking is daarmee komen te vervallen. De beseigenaar die onder de oude beschikking was gerangschikt, komt echter automatisch onder de nieuwe beschikking.

De eigenaar die een bosbijdrage ontvangt, kan per 1 januari 1984 weer aanvragen insturen in het kader van de 75%-regeling.

Publieke griendverkoop 1983 te Vianen

C. Tutein Nolthenius
Oisterwijk

Op 15 november 1983 werd de publieke verkoop van griendhout in Vianen weer gehouden. Gezien het feit dat er nog overal vrij veel hout van de vorige hak staat waren de verwachtingen niet te hoog gespannen, dit in tegenstelling tot een jaar tevoren. Toen werden de rijssbossen begin november, soms nog met enig blad eraan, gehakt en meteen afgevoerd in verband met de toen nog grote vraag.

De vertraging bij de uitvoering van grotere waterbouwkundige werken is nu duidelijk te merken. Het aantal voorgebrachte perce-

len was slechts 16 waarvan twee hakhout onder populieren. De totale oppervlakte was bijna 19 ha. Toch nog 70 belangstellenden waren aanwezig om de veiling die binnen een uur was afgelopen mee te maken. Het voorlezen van de voorwaarden en bedingen, zes pagina's dichtbeschreven, nam haast nog de meest tijd in beslag.

De meeste veilingbezoekers en ook de kopers geloven deze voorwaarden wel want naarmate het langer duurt gonst de zaal steeds meer van onderlinge gesprekken.

Te hopen is dat de verkopers zich niet al te